

Ügyszám: NAIH/2016/2695/2/V.

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) érkezett elektronikus levelében azzal kapcsolatban fogalmazott meg kérdéseket, hogy egy munkáltató a munkavállalók fényképét jogszerűen milyen célból kezelheti, és azt hogyan használhatja fel.

Kérdéseivel kapcsolatban, általánosságban a következőkről tájékoztatom.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezései alapján egy ember arca, képmása személyes adatnak¹, a képfelvétel készítése, valamint az adatokon elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek² minősül, amelyhez – külön törvényi felhatalmazás hiányában – az érintett hozzájárulása³ szükséges⁴.

A külön törvényi felhatalmazást a munkahelyi fényképek készítése vonatkozásában egyes ágazati törvények biztosítják. Ezek a törvények – így például a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény⁵, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény⁶ vagy a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény⁷ – előírják, hogy a foglalkoztatási jogviszonyban álló személyekről személyi nyilvántartást kell vezetni, mely nyilvántartás részét képezi a foglalkoztatottról készült fénykép is.

Ezen ágazati jogszabályokon kívül a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban Mt.) mint általános, a munkaviszonyra vonatkozó szabályokat tartalmazó törvény nem ír elő a munkáltató részére fényképet is tartalmazó nyilvántartás vezetési kötelezettséget. Ezért általánosságban, munkaviszony keretében történő foglalkoztatás esetében fénykép csak

---

¹ Infotv. 3. § 2. pont: „Személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható az érintettre vonatkozó következtetés.”

² Infotv. 3. § 10. pont: „Adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.”

³ Infotv. 3. § 7. pont: „Hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adat – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.”

⁴ Infotv. 5. § (1) bekezdés: „Személyes adat akkor kezelhető, ha
a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy
b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

⁵ A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 184. §

⁶ A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 147. §

⁷ A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény 107. §

akkor készíthető jogszerűen a munkavállalókról, ha az célhoz kötött⁸, például munkahelyi beléptető rendszerrel összefüggésben indokolt, és erről a munkavállalókat előzetesen tájékoztatták. A fénykép elkészítésén túli további művelet végzéséhez, például a fénykép nyilvánosságra hozatalához⁹ szintén törvényes cél szükséges.

Mindezek mellett az Mt. a személyes adatok védelme¹⁰ tekintetében az alábbiakat tartalmazza:

- A munkavállalótól csak olyan nyilatkozat megtétele vagy adat közlése kérhető, amely személyiségi jogát nem sérti, és a munkaviszony létesítése, teljesítése vagy megszűnése szempontjából lényeges.
- A munkáltató köteles a munkavállalót tájékoztatni személyes adatainak kezeléséről.
- A munkáltató a munkavállalóra vonatkozó tény, adatot, véleményt harmadik személlyel csak törvényben meghatározott esetben vagy a munkavállaló hozzájárulásával közölhet.
- A munkaviszonyból származó kötelezettségek teljesítése céljából a munkáltató a munkavállaló személyes adatait – az adatszolgáltatás céljának megjelölésével, törvényben meghatározottak szerint – adatfeldolgozó számára átadhatja. Erről a munkavállalót előzetesen tájékoztatni kell.
- A munkavállalóra vonatkozó adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra – hozzájárulása nélkül, személyazonosításra alkalmatlan módon – átadhatók.

Az Infotv. és az Mt. szabályozása mellett figyelembe kell venni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) képmáshoz való jogra vonatkozó, 2:48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt következő rendelkezéseit:

„(1) Képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges.

(2) Nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén.”

A 2014. március 15. napját megelőzően hatályos, Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény rendelkezésein alapuló és jelenleg is alkalmazandó bírói gyakorlat szerint *„a képmás vagy hangfelvétel készítéséhez a hozzájárulás ráutaló magatartással is megadható. Ilyen ráutaló magatartásnak minősül, ha az érintett személy tudja, hogy abban a helyiségben, ahová belép, felvétel készül vagy készülhet. [BDT2011. 2550.]”* Azonban *„a fényképfelvétel készítéséhez való hozzájárulás nem jelenti egyben a felhasználás engedélyezését is, mivel a felhasználásra vonatkozó rendelkezési jog önálló, független a felvételkedészítés engedélyezésétől. [BDT2009. 1962]”*.

A fentiek azt támasztják alá, hogy a fotók elkészítéséhez – akár ráutaló magatartással megvalósuló – hozzájárulás nem jelent egyben felhatalmazást a fényképfelvételek nyilvánosságra hozatalára is.

A Ptk. 2:48. § (2) bekezdése alapján a tömegfelvétel elkészítésére és felhasználására azonban a fentiektől eltérő szabályok irányadóak. A következőes bírói gyakorlat szerint *„a képmás*

---

⁸ Az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdése rendelkezik a célhoz kötött adatkezelés elvéről: *„Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. „Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.”*

⁹ Infotv. 3. § 12. pont: *„Nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele.”*

¹⁰ Mt. 10. §

nyilvánosságra hozatalának tilalma nem vonatkozik a nyilvános eseményekről, rendezvényekről, táj- és utcarészletekről készült felvételekre, amikor tehát az ábrázolás módja nem egyéni, amikor a felvétel összhatásában örökíti meg a nyilvánosság előtt lezajlott eseményeket.[BH1985. 17.]”

Amennyiben tehát a munkavállalókról olyan képfelvételek készülnek, amelyek például egy nyilvános munkahelyi eseményen készülnek, és a képfelvételen az ábrázolás módja nem egyedi, úgy az a fenti rendelkezés alapján nyilvános rendezvényen készült tömegfelvételnek minősül, amelynek a munkahely honlapján történő közzétételéhez nem feltétlenül szükséges az érintettek hozzájárulását beszerezni.

Az elkészített képfelvételek tekintetében tehát esetről-esetre szükséges azt vizsgálni, hogy a fénykép tömegfelvételnek minősül-e, ellenkező esetben azonban kizárólag az érintett munkavállalók hozzájárulásával minősül jogszerűnek a képfelvételek közzététele.

A hozzájárulással összefüggésben fontos megjegyezni, hogy annak az Infotv. értelmező rendelkezése szerint önkéntesnek kell lennie. Az önkéntes hozzájárulás kapcsán ugyanakkor a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabadáramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikke szerint létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport több állásfoglalásában is kifejtette, hogy a munkavállaló-munkáltató viszonyában megkérdőjelezhető az önkéntes hozzájárulás lehetősége. A Munkacsoport álláspontja szerint „*a foglalkoztatás kontextusában nehézségek merülhetnek fel az érintett beleegyezésének önkéntes voltaival kapcsolatban, hiszen a munkáltató és az alkalmazott között alá-fölérendeltségi viszony van. Az érvényes beleegyezés ebben az értelemben azt jelenti, hogy az alkalmazottnak valós lehetőséget kell biztosítani beleegyezése megtagadására vagy utólagos visszavonására – amennyiben meggondolja magát – anélkül, hogy hátrány érné emiatt. A hierarchikus függés e helyzeteiben az alkalmazott továbbbítással kapcsolatos elutasítása vagy fenntartása anyagi vagy nem anyagi természetű hátrányt okozhat neki, ami teljes mértékben ellentétes a személyes adatok védelmére vonatkozó európai jogalkotás szövegével és szellemével.*”

Felhívom figyelmét, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelőssége alól.

Budapest, 2016. április „ ”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár